

17 Φεβρουαρίου 1880

Ο τσάρος Αλέξανδρος Β΄

Στα 1855 και μαζί με τον θρόνο της Ρωσίας, ο γεννημένος το 1818 τσάρος Αλέξανδρος Β΄ κληρονόμησε από τον πατέρα του και την εμπλοκή στον Κριμαϊκό πόλεμο. Στα 1856, υποχρεώθηκε να υπογράψει την ταπεινωτική για τη χώρα του Συνθήκη των Παρισίων. Στο εξής, ζούσε μόνο για τη ρεβάνς. Η πρώτη του μέριμνα ήταν να εκσυγχρονίσει τη δική του αυτοκρατορία. Στα 1861, κατήργησε τη δουλεία που ακόμα ανθούσε. Καθιέρωσε τη διάκριση των εξουσιών και προχώρησε σε ριζικές αλλαγές στην εξωτερική πολιτική. Τον Μάιο του 1867, με την ευκαιρία του συνεδρίου των πανσλαβιστών στη Μόσχα, ενστερνίστηκε επίσημα τις ιδέες αυτές. Ο πανσλαβισμός μπήκε στην υπηρεσία της Ρωσίας.

Στις 12 Απριλίου του 1877, ο Τούρκος πρεσβευτής παραλάβαινε το χαρτί με την κήρυξη του πολέμου, ενώ από το έδαφος της Μολδοβλαχίας εξορμούσαν τρεις ρωσικές στρατιές: Τον Δεκέμβριο, η τουρκική άμυνα κατέρρευσε και οι Ρώσοι ξεχύθηκαν στην Αδριανούπολη κι άρχισαν να προελαύνουν προς την Κωνσταντινούπολη παίρνοντας το προάστιο του Αγίου Στεφάνου. Ο σουλτάνος ζήτησε ειρήνη. Η συνθήκη του Αγίου Στεφάνου υπογράφηκε 19 Φεβρουαρίου με το παλιό, 3 Μαρτίου του 1878, αλλά παραήταν «ρωσική». Κυρίως όμως, ενοχλούσε τη Βρετανία. Μια μυστική αγγλορωσική συμφωνία στο Λονδίνο (18 Μαΐου του 1878), προέβλεπε τη διεξαγωγή ενός πανευρωπαϊκού συνεδρίου για την επανατοποθέτηση της συνθήκης του Αγίου Στεφάνου σε νέες βάσεις. Άρχισε την 1^η Ιουνίου στο Βερολίνο με πρόεδρο τον καγκελάριο Ότο Βίσμαρκ. Η Βουλγαρία συρρικνώθηκε, η Ελλάδα πήρε την Θεσσαλία και ο τσάρος βρέθηκε πιο μακριά από το Αιγαίο. Ως το 1880, η νέα τάξη πραγμάτων είχε παγιωθεί. Στις 17 Φεβρουαρίου 1880, ο τσάρος μπήκε στην τραπεζαρία του χειμερινού ανακτόρου της Αγίας Πετρούπολης. Η βόμβα που έσκασε εκεί, του χάλασε κάθε διάθεση για φαγητό. Ο ίδιος όμως είχε γλιτώσει. Ένα χρόνο αργότερα, στις 13 Μαρτίου του 1881, η βόμβα που έσκασε στα χειμερινά ανάκτορα, τον σκότωσε. Τον διαδέχτηκε ο τσάρος Αλέξανδρος Γ΄ (1845 – 1894). Κατήργησε κάθε είδος μεταρρύθμισης κι ευνόησε το καθεστώς της δουλοπαροικίας, μια και του ήταν δύσκολο να επαναφέρει τη δουλεία. Η Ρωσία επανήλθε στον συντηρητισμό κι ο Αλέξανδρος στράφηκε σε ασιατικές περιπέτειες και κατακτήσεις, αφήνοντας την Οθωμανική αυτοκρατορία στην ησυχία της.

1864: Το υποβρύχιο φέρετρο, όπως αποκλήθηκε το «Χάνλεϊ» των Νοτίων, βγαίνει από τον όρμο του Τσάρλεστον και επιτίθεται εναντίον του πολεμικού «Χαουζατόνικ» των Βορείων. Και τα δυο κατέληξαν στο βυθό. Ήταν η πρώτη ναυμαχία ανάμεσα σε υποβρύχιο και πλοίο επιφανείας.

1909: Πεθαίνει στο Φορτ Σιλ, ο Τζερόνιμο, ο τελευταίος αρχηγός των Απάτσι που παραδόθηκε στην αμερικανική κυβέρνηση.

1945: Η εξέλιξη της σοβιετικής επίθεσης αναγκάζει τον δημιουργό των πυραύλων V - 2, Βέρνερ φον Μπράουν, και άλλους επιστήμονες να εγκαταλείψουν τη βάση εκτόξευσης στο Πεδεμόντιο της Ανατολικής Γερμανίας.

1948: Μέσα στις φλόγες του εμφυλίου, ένας ιερέας του Δημοκρατικού στρατού παντρεύει τον γενικό γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, Νίκο Ζαχαριάδη, με τη σύντροφό του Ρούλα Κουκούλου. Η ληξιαρχική πράξη καταχωρήθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 1997.

1982: Ο πρωθυπουργός της Ζιμπάμπουε, Ρόμπερτ Μουγκάμπε, απομακρύνει από την κυβέρνηση τον Τζόσουα Νκόμο με την κατηγορία της συννομωσίας κατά του κυβερνώντος κόμματος.

1997: Ο πρόεδρος του Πακιστάν Φαρούκ Λεγκάρι, ο οποίος διέλυσε την κυβέρνηση της Μπεναζίρ Μπούτο στις 5 Νοεμβρίου, διορίζει νέο πρωθυπουργό της χώρας τον Ναγουάζ Σαρίφ.

2003: Η άτυπη σύνοδος του ευρωπαϊκού συμβουλίου που συγκάλεσε η ελληνική προεδρία μετατρέπεται σε επίσημη και κατορθώνει να εμφανίσει ενιαία θέση στο πρόβλημα με το Ιράκ: «Ο πόλεμος δεν είναι αναπόφευκτος» αποφαινεται. Η όλη διαδικασία κατακυρώνεται ως επιτυχία της ελληνικής διπλωματίας.

2008: Το Κόσοβο διακηρύσσει την ανεξαρτησία του. Το Βελιγράδι καταγγέλλει «μονομερή ανακήρυξη ψευδοκράτους στο έδαφος της Σερβίας».

2008: Με διαφορά 980 ψήφων από τον Δημήτρη Χριστόφια, ο Ιωάννης Κασουλίδης αποκτά προβάδισμα (33,51% έναντι 33,29%) για την εκλογή προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο απερχόμενος πρόεδρος, Τάσσος Παπαδόπουλος βγήκε τρίτος (31,79%) και αποκλείστηκε από τον Β' γύρο.

2009: Παραιτείται από την ηγεσία του Δημοκρατικού κόμματος της Ιταλίας ο Βάλτερ Βελτρόνι. Είχε εκλεγεί από τη βάση, τον Οκτώβριο του 2007.

2012: Παραιτείται ο πρόεδρος της Γερμανίας, Κρίστιαν Βουλφ, κάτω από το βάρος καταγγελιών για παράτυπες δοσοληψίες του με επιχειρηματίες.

Η 17^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

17 Φεβρουαρίου 1673

Ο Μολιέρος

Εκείνη τη βραδιά, 17 Φεβρουαρίου 1673, το Παρίσι ζούσε για το Παλέ Ρουαγιάλ. Τα εισιτήρια είχαν εξαντληθεί κι ο κόσμος περίμενε ανυπόμονα να ανοίξει το θέατρο. Πρεμιέρα του έργου «Ο κατά φαντασίαν ασθενής». Συγγραφέας, σκηνοθέτης και πρωταγωνιστής ο Ιωάννης Βαπτιστής Ποκελέν, ο Μολιέρος, όπως τον ήξερε ο κόσμος. Η προϊστορία του εγγυούταν ότι θα γελούσαν πολύ. Κι οι θεατρόφιλοι συνωστίζονταν μπροστά στις πόρτες του Παλέ Ρουαγιάλ. Όμως, ο Μολιέρος ήταν πολύ άρρωστος. Τα μέλη του θιάσου προσπαθούσαν να τον πείσουν πως έπρεπε να ματαιώσουν την παράσταση. Ο συγγραφέας αρνιόταν. Μια πρεμιέρα δεν πρέπει να αναβάλλεται.

Γεμάτο το θέατρο κι ο κόσμος ξεκαρδιζόταν στα γέλια. Στη σκηνή, οι ηθοποιοί έβλεπαν με αγωνία την προσπάθεια του Μολιέρου να κρατηθεί όρθιος. Καθώς έπεφτε η αυλαία κι ο κόσμος ξεσπούσε σε θεελλώδη χειροκροτήματα, ο Μολιέρος σωριαζόταν κάτω. Μάταια, οι θεατές τον καλούσαν στη σκηνή. Οι σύντροφοί του τον μετέφεραν γρήγορα στο σπίτι και τον ξάπλωσαν στο κρεβάτι. Μια ώρα αργότερα, ο μεγάλος συγγραφέας ξεψυχούσε, στα 51 του χρόνια.

Ο Ιωάννης Βαπτιστής Ποκελέν γεννήθηκε στο Παρίσι, στις 15 Ιανουαρίου 1622. Ήταν γιος ενός απλού ταπετσιέρη, που ήθελε ο γιος του να σπουδάσει και να μη γίνει σαν κι αυτόν. Όμως, ο νεαρός Ποκελέν γρήγορα εγκατέλειψε τις σπουδές και στράφηκε στο θέατρο. Σε ηλικία 22 χρόνων, πήρε το όνομα Μολιέρος και, μαζί με τη Μαντλέν Μπεζάρ, σχημάτισε ένα θίασο που έδινε παραστάσεις στην επαρχία. Επί 13 χρόνια γυρνούσε τη Γαλλία, ανεβάζοντας έργα που έγραφε ο ίδιος. Σιγά σιγά, έγινε γνωστός για το καυστικό του χιούμορ. Στα 1659, σε ηλικία 37 χρόνων, προσκλήθηκε να ανεβάσει έργο στο Παρίσι όπου

γνώρισε την πρώτη του μεγάλη επιτυχία παίζοντας μπροστά στον βασιλιά Λουδοβίκο ΙΔ'. Από τότε ως το θάνατό του, οι επιτυχίες διαδέχονταν η μια την άλλη.

Τα έργα του διακρίνονται για τη δύναμη ανάλυσης των χαρακτήρων, την πρωτοτυπία, την κομψότητα του ύφους και το πηγαίο τους χιούμορ. Σπουδαιότερα είναι: «Ο Σγαναρέλος», «Ο μισάνθρωπος», «Ο αρχοντοχωριάτης», «Ο Ταρτούφος», «Ο φιλάργυρος», «Οι λόγιες γυναίκες» και «Ο κατά φαντασίαν ασθενής».

1600: Ο φιλόσοφος και μαθηματικός Τζιορντάνο Μπρούνο, του οποίου οι θεωρίες προέβλεψαν την σύγχρονη επιστήμη, παραδίδεται στην Ιερά Εξέταση και καίγεται στην Ρώμη ως αιρετικός.

1856: Πεθαίνει ο Γερμανός ποιητής, δοκιμιογράφος κι επαναστάτης, Χάινριχ Χάινε. Γεννήθηκε το 1797.

1859: Πρωτοπαρουσιάζεται στην Ρώμη, η όπερα του Τζουζέπε Βέρντι «Χορός των μεταμφιεσμένων» που είναι βασισμένη στον φόνο του βασιλιά της Σουηδίας, Γουστάβου.

1890: Πεθαίνει ο Αμερικανός Κρίστοφερ Λάθαν Σόλες, εφευρέτης της γραφομηχανής.

1904: Πρωτοπαρουσιάζεται στην Σκάλα του Μιλάνου η όπερα του Τζιάκομο Πουτσίνι «Μαντάμ Μπατερφλάι».

1972 : Μετά την άρση του γαλλικού βέτο, η Βουλή των Κοινοτήτων της Βρετανίας ψηφίζει υπέρ της ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

1982 : Πεθαίνει ο Λι Στράσπεργκ, Αμερικανός ηθοποιός και συνιδρυτής, μαζί με τον Ηλία Καζάν, του «Άκτορας Στούντιο», στη Νέα Υόρκη. Η δραματική αυτή σχολή εισήγαγε πρώτη

την λεγόμενη «Μέθοδο», την τεχνική υποκριτικής, η οποία περιλαμβάνει την ψυχολογική προετοιμασία.

1989: Πεθαίνει ο Γάλλος σχεδιαστής μόδας, Γκι Λαρός.

1996: Ο παγκόσμιος πρωταθλητής στο σκάκι, Γκάρι Κασπάροβ ολοκληρώνει με νίκη τη μονομαχία του με τον κομπιούτερ Deer Blue, νικώντας στον έκτο και τελευταίο μεταξύ τους αγώνα. Είχε χάσει το 1^ο παιχνίδι, κέρδισε τα 2^ο, 5^ο και 6^ο και έφερε ισοπαλία στα υπόλοιπα (3^ο και 4^ο).

2012: Δυο κουκουλοφόροι εισβάλλουν στο παλιό μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας, ακινητοποιούν τη φύλακα και αρπάζουν 65 αντικείμενα (κυρίως αναθήματα). Συνελήφθησαν στις 24 του επόμενου Νοεμβρίου.